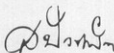

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้ราชการเสียหาย ให้มีการดำเนินการทางวินัยต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุจิต ปังนิมนต์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
โทร./โทรสาร 0 2221 1133 (มท) 50458

ที่ มท 0311.2/ว 512

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

23 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง 1. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0311.2/ว 1703 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2540
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0311.2/ว 0281 ลงวันที่ 24 มกราคม 2540
3. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.2/ว 283 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2539
4. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0311.1/ว 129 ลงวันที่ 20 มกราคม 2537
5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0309/ว 3015 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2536
6. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409 /ว 123 ลงวันที่ 25 มกราคม 2531
7. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0309/ว 922 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2525

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างคำสั่ง และแบบบันทึก ตามบัญชีเอกสาร จำนวน ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษกำนันผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล การสั่งให้ออกจากตำแหน่งเนื่องจากบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ตามมาตรา 14 (7) หรือมาตรา 31 (4) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 การร้องทุกข์คำสั่งลงโทษตามมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ตลอดจนการสั่งพักหน้าที่ ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครถือเป็นหลักปฏิบัติ นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล ซึ่งถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งอันเนื่องจากบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ได้ร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองหรือได้มีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่อกระทรวงมหาดไทยเป็นจำนวนมากว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการสอบสวนเพื่อตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกในการร้องทุกข์ หรืออุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากตำแหน่งดังกล่าว ประกอบกับมีจังหวัดต่างๆ ได้ดำเนินการทางวินัย การพิจารณาคำร้องทุกข์ คำสั่งลงโทษหรือพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากตำแหน่งไม่เป็นไปตามที่ได้แจ้งถือปฏิบัติ อีกทั้งการร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดไว้ ประกอบกับหนังสือที่อ้างถึงบางฉบับได้ถูกยกเลิกไปโดยผลของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง จึงให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0311.2/ว 0281 ลงวันที่ 24 มกราคม 2540 หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.2/ว 0283 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2539 หนังสือกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0309/ว 3015 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2536 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0309/ว 922 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2525 สำหรับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409/ว 123 ลงวันที่ 25 มกราคม 2531 ให้ยกเลิกเฉพาะในส่วนข้อ 1 นอกนั้นให้คงใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกับหนังสือกรมการปกครอง ส่วนมาก ที่ มท 0311.1/ว 129 ลงวันที่ 20 มกราคม 2537 และหนังสือกรมการปกครอง ส่วนมาก ที่ มท 0311.2/ว 1703 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และบังเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จึงให้จังหวัด กรุงเทพมหานคร อำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต แล้วแต่กรณี ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ถูกร้องเรียนกล่าวโทษ ให้ดำเนินการดังนี้

1.1 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือมอบหมายให้บุคคลที่เห็นว่าเหมาะสม ทำการสอบสวนข้อเท็จจริง

1.2 ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายทำการสอบสวนข้อเท็จจริง ในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้เกิดความยุติธรรม โดยรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหา ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณาและทำการสอบสวนพยานหลักฐานข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนทุกประเด็นที่มีการกล่าวหา ดังนี้

(1) ทำการสอบสวนผู้ร้องเรียนกล่าวโทษและพยานบุคคลตลอดจนพยานเอกสารและพยานวัตถุที่ปรากฏในหนังสือร้องเรียนให้ครบถ้วนทุกข้อกล่าวหา

(2) ทำการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับทราบและทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา โดยให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงและนำแก้ข้อกล่าวหา

(3) ในการสอบสวนผู้ร้องเรียนกล่าวโทษ ผู้ถูกกล่าวหา พยานบุคคล ตลอดจนในการ ตรวจสอบพยานเอกสารหรือพยานวัตถุใด ๆ ถ้ามีการกล่าวอ้างหรือพาดพิงไปถึงบุคคลใดหรือพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุใดให้ทำการสอบสวนพยานบุคคลหรือพยานเอกสารหรือพยานวัตถุนั้น ให้ครบถ้วนจนเสร็จสิ้น กระแสความ

(4) ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ผู้ร้องเรียนกล่าวโทษและพยานบุคคลห้ามมิให้มีบุคคลอื่น อยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ผู้ที่ทำการสอบสวนจะอนุญาตเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนและในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ชุดสอบสวนบันทึกข้อความทับ ถ้าต้องการแก้ไขให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ และผู้ทำการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

(5) กรณีที่มีการนำเอาเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐาน ให้บันทึกว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด เมื่อใด เอกสารที่เป็นพยานหลักฐานให้ใช้ต้นฉบับ ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รับรองสำเนาว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

1.3 เมื่อทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงหรือบุคคลที่ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงทำรายงานเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้ที่สั่งให้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างใดบ้าง

(2) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้าง ข้อกล่าวหา

(3) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือบุคคลที่ทำการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหา กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่อย่างไร

1.4 เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือผู้ที่สั่งให้บุคคลใดไปทำการสอบสวน ข้อเท็จจริงได้รับสำนวนการสอบสวนมาแล้วให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง แล้วดำเนินการ ดังนี้

(1) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด สมควรยุติเรื่อง ให้พิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว หรือถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แสดงความเห็นว่าพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดอย่างไร มาตรการใด กฎหมายใด มีเหตุอันควรปรานีหรือไม่อย่างไร และให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจลงโทษได้ ตามมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ประกอบด้วย กฎ ก.พ. ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2536) โดยให้ทำเป็นคำสั่งตามมาตรา 101 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2539 ประกอบการพิจารณาออกคำสั่ง

(2) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือรายงานไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้ง เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อกล่าวหาดังกล่าวต่อไป

1.5 ในการดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง ตลอดจนพิจารณาสั่งการให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ไม่ควรเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540)

2. กรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ถูกข่มขู่กล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งแล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามความในมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2486 ประกอบด้วยมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

2.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวน พิจารณาให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

2.3 ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนเพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมโดยรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหา ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องที่กล่าวหา เท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา เท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

2.4 การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวนตามข้อ 34 ข้อ 35 ข้อ 36 และข้อ 37 กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ถ้ามีกรณีใดดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ดังกล่าว หรือถ้าเห็นว่าสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้ดำเนินการเป็นไปตามข้อ 33 กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แล้วทำการวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา กับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา แล้วดำเนินการดังนี้

(1) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา สมควรยุติเรื่องให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

(2) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แสดงความคิดเห็นว่าพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดอย่างไร มาตราใด กฎหมายใด มีเหตุอันควรปรานีหรือไม่อย่างไร โดยผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นผู้มีอำนาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ประกอบด้วยกฎ ก.พ. ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2536) โดยให้ทำเป็นคำสั่งตามนัยมาตรา 101 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2539 ประกอบการพิจารณาออกคำสั่ง

(3) กรณีที่คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งให้ดำเนินการตามข้อ 25 กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

3. กรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ถูกกล่าวหาว่าบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ขึ้นทำการสอบสวนข้อเท็จจริง แล้วดำเนินการเช่นเดียวกับกรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ถูกร้องเรียนกล่าวโทษตามข้อ 1.2 และข้อ 1.3 หรือ

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนเช่นเดียวกับกรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ถูกขโมยกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยให้ทำการสอบสวนพิจารณาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและดำเนินการ ดังนี้

(1) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีพฤติการณ์บกพร่องในความประพฤติหรือไม่ได้มีพฤติการณ์เกี่ยวกับความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ให้พิจารณาสั่งการโดยเร็ว

(2) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง สมควรให้ออกจากตำแหน่ง ให้แสดงความคิดเห็นว่าพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์อย่างไร มาตราใด กฎหมายใด มีเหตุอันควรปรานีหรือไม่อย่างไร แล้วพิจารณาสั่งการโดยเร็ว โดยให้ทำเป็นคำสั่งตามมาตรา 101 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ประกอบด้วยระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2539 ประกอบการพิจารณาออกคำสั่ง

4. กรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 อันเนื่องมาจากอุทธรณ์โทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกให้ออกจากตำแหน่ง ให้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ส่วนที่ 5 ว่าด้วยอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ถ้าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ให้จัดส่งเอกสารให้กระทรวงมหาดไทยประกอบการพิจารณา ดังนี้

- 4.1 เอกสารสำนวนการสอบสวนและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 4.2 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คำสั่งลงโทษ หรือคำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง
- 4.3 หลักฐานการแจ้งและการรับทราบคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง
- 4.4 คำสั่งพักหน้าที่ (ถ้ามี)
- 4.5 เอกสารพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

5. กรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ซึ่งอุทธรณ์โทษปลดออกหรือไล่ออกจากตำแหน่ง ได้ร้องทุกข์ต่อกระทรวงมหาดไทย ให้จัดส่งเอกสารให้กระทรวงมหาดไทยประกอบการพิจารณา ดังนี้

- 5.1 เอกสารสำนวนการสอบสวนและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 5.2 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และคำสั่งลงโทษ
- 5.3 หลักฐานการแจ้งและการรับทราบคำสั่งลงโทษ
- 5.4 คำสั่งพักหน้าที่ (ถ้ามี)
- 5.5 เอกสารการพิจารณาสั่งการของจังหวัด
- 5.6 บันทึกคำชี้แจงของจังหวัด หรือกรุงเทพมหานคร (ถ้ามี)

6. ในกรณีที่มีการสั่งพักหน้าที่ หรือการสั่งให้กลับเข้ารับหน้าที่ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ตามมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538)

7. ในการแจ้งคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง จะต้องแจ้งให้ผู้รับคำสั่งทราบถึงรายละเอียดและระยะเวลาในการอุทธรณ์ หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวด้วย ถ้ามิได้มีการแจ้งรายละเอียดและระยะเวลาในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ และไม่มีการแจ้งการใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งใหม่ภายหลังระยะเวลาในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งจะขยายออกไปเป็นหนึ่งปี ตามมาตรา 40 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ทำให้ต้องผูกพันในการพิจารณาอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองนานขึ้นกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้

8. ในกรณีที่มิคำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ให้ผู้สั่งเป็นผู้แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกหรือถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งได้รับทราบคำสั่งโดยตรง สำหรับในการแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้อำเภอหรือ กิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต รับทราบ เพื่อดำเนินการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณีนั้นควรคำนึงถึงระยะเวลาของการดำเนินการเลือกกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน มิควรให้ระยะเวลาดังกล่าวทับซ้อนกัน

9. ในกรณีที่มีการร้องทุกข์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรืออุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้วแต่กรณี ให้รอฟังผลการพิจารณาการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่งไว้ก่อน และในระหว่างที่รอฟังผลการวินิจฉัยการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่งให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอ หรือสำนักงานเขต รายงานชี้แจงความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตยังไม่ดำเนินการเลือกกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแล้วแต่กรณี ตามมาตรา 32 หรือมาตรา 19 ข้อ 2 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และถ้าเห็นว่าเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ให้แต่งตั้งทำการแทนหรือรักษาการแทนกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 83 และมาตรา 130 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และเมื่อได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยพิจารณาการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ดังกล่าวประการใดแล้ว จึงดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชนะศักดิ์ สุวบูรณ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่

โทร. (02) 2229888, 2219121 ต่อ 206

โทรสาร (02) 2214850

(ตัวอย่าง)

ครูท

คำสั่ง.....(ระบุชื่อจังหวัดหรืออำเภอ).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ระบุตำแหน่ง

เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....หรือผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....).....รับเงินตอบแทน

ตำแหน่งอัตรา.....บาท ได้กระทำความผิดวินัยในกรณี.....(ระบุกรณีกระทำความผิดโดยสรุป

ถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี).....

เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐาน

ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.....สมควรได้รับโทษภาคทัณฑ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น

พระพุทธศักราช 2457 จึงให้ลงโทษ นาย/นาง/นางสาว.....

อนึ่ง หาก.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ประสงค์จะร้องทุกข์โต้แย้งคำสั่งนี้

ให้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ระบุข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงต่อ.....(ผู้ออกคำสั่ง).....

ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....พ.ศ.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....

(.....(ชื่อผู้สั่ง).....)

(.....(ตำแหน่ง).....)

(ตัวอย่าง)

ครูท

คำสั่ง.....(ระบุชื่อจังหวัดหรืออำเภอ).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ลงโทษตัดเงินตอบแทน

ด้วย นาย/นาง/นางสาว.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....
 (ระบุตำแหน่ง เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....หรือผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....).....รับเงินตอบแทน
 ตำแหน่งอัตรา.....บาท ได้กระทำความผิดวินัยในกรณี.....(ระบุกรณีกระทำความผิดโดยสรุป
 ถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี).....

เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐาน.....
 ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.....สมควรได้รับโทษ
 ตัดเงินตอบแทน.....๕.....% มีกำหนด.....๑.....เดือน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น
 พระพุทธศักราช 2457 จึงให้ลงโทษตัดเงินตอบแทนนาย/นาง/นางสาว.....๕.....% มีกำหนด.....๑.....เดือน
 อนึ่ง หาก.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ประสงค์จะร้องทุกข์หรือโต้แย้ง
 คำสั่งนี้ให้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ระบุข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงต่อ.....(ผู้ออกคำสั่ง)
 ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือน.....พ.ศ.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....

(.....(ชื่อผู้สั่ง).....)

(.....(ตำแหน่ง).....)

ตัวอย่าง)

ครุฑ

คำสั่ง.....(ระบุชื่ออำเภอ).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ให้ (กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) พักหน้าที่

ด้วย นาย/นาง/นางสาว.....(ระบุชื่อผู้ถูกพักหน้าที่).....ตำแหน่ง.....
 (ระบุตำแหน่ง เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....).....รับเงินตอบแทนตำแหน่งอัตรา.....บาท มีกรณี
 (ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องในคดีอาญา)
 ในเรื่อง.....

และได้พิจารณาแล้วเห็นว่า หากคงให้นาย/นาง/นางสาว.....อยู่ในตำแหน่งต่อไป
 จะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ คือ.....(อธิบายถึงเหตุผลที่จะต้องถูกสั่งพักหน้าที่).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
 พระพุทธศักราช 2457 จึงให้นาย/นาง/นางสาว.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักหน้าที่).....
 พักหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา

อนึ่ง หาก.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักหน้าที่).....ประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้
 ให้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ระบุข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงต่อนายอำเภอ.....
 (ผู้ออกคำสั่ง).....ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ
 ราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....พ.ศ.เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

(.....)

นายอำเภอ.....

(ตัวอย่าง)

ครุฑ

คำสั่ง.....(ระบุชื่อจังหวัดที่ออกคำสั่ง).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ให้ (กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) กลับเข้ารับหน้าที่

ตามคำสั่งอำเภอ.....ที่...../.....ลงวันที่.....

สั่งให้นาย/นาง/นางสาว.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักหน้าที่).....ตำแหน่ง.....

(ระบุตำแหน่ง เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....หรือผู้ใหญ่บ้าน

หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....)

รับเงินตอบแทนตำแหน่งอัตรา.....บาท พักหน้าที่ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า นาย/นาง/นางสาว.....

(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักหน้าที่).....มิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดอย่างไม่ร้ายแรง

และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากหน้าที่ด้วยเหตุใดๆ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่

พระพุทธศักราช 2457 จึงให้ นาย/นาง/นางสาว.....(ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักหน้าที่).....

กลับเข้ารับหน้าที่ในตำแหน่ง.....(ระบุชื่อ ตำแหน่ง).....โดยให้รับเงินตอบแทนตำแหน่ง

อัตรา.....บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือน.....พ.ศ.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

.....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

(ตัวอย่าง)

ครูท

คำสั่ง.....(ระบุชื่อจังหวัด).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ลงโทษ.....(ปลดหรือไล่).....ออกจากตำแหน่ง

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....

(ระบุตำแหน่ง เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....หรือผู้ใหญ่บ้าน

หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....)

รับเงินตอบแทนตำแหน่งอัตรา.....บาท ได้กระทำผิดวินัยในกรณี.....

(ระบุกรณีกระทำความผิดโดยสรุป ถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี).....

อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐาน.....ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 สมควรได้รับโทษ.....(ระบุสถานโทษและชื่อ

ผู้ถูกลงโทษ).....ออกจากตำแหน่ง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่

พระพุทธศักราช 2457 จึงให้ลงโทษ.....(ระบุสถานโทษและชื่อผู้ลงโทษ).....

ออกจากตำแหน่ง.....หาก.....

อนึ่ง.....(ระบุชื่อผู้ถูกลงโทษ).....ประสงค์จะร้องทุกข์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้

ให้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ระบุข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงต่อนายอำเภอ ภายใน 15 วัน

นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....

(.....(ชื่อผู้สั่ง).....)

(.....(ตำแหน่ง).....)

(ตัวอย่าง)

ครุฑ

คำสั่ง.....(ระบุชื่อจังหวัด).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ.....ออกจากตำแหน่ง

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกให้ออก).....ตำแหน่ง.....

(ระบุชื่อตำแหน่ง เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

หรือผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....)

รับเงินตอบแทนตำแหน่งอัตรา.....บาท ได้กระทำการในกรณี.....

(ระบุกรณีกระทำได้โดยสรุป ถ้ามีหลายกรณีให้ระบุทุกกรณี).....

อันเป็นการบกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ตามมาตรา.....

แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 สมควรให้(ชื่อผู้ถูกลงโทษ).....

ออกจากตำแหน่ง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
พระพุทธศักราช 2457 จึงให้.....(ระบุชื่อ).....ออกจากตำแหน่ง.....อนึ่ง หาก.....(ระบุชื่อผู้ถูกให้ออก).....ประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้
ให้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ระบุข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงต่อ.....(ผู้ออกคำสั่ง).....

ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....พ.ศ.เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....

(.....(ชื่อผู้สั่ง).....)

(.....(ตำแหน่ง).....)

(ตัวอย่าง)

ครุฑ

คำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....

ที่...../.....(เลข พ.ศ.)

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ด้วย.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....

ตำแหน่ง.....(ระบุตำแหน่ง เช่น กำนันตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....หรือผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....)

มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสม
กับตำแหน่งในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 61 ทวิ/มาตรา 14 (7) มาตรา 31 (4) แห่งพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ประกอบกับมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. 2535 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าวประกอบด้วย
บุคคลดังต่อไปนี้

.....(ชื่อและตำแหน่ง).....เป็นประธานกรรมการ

.....(ชื่อและตำแหน่ง).....เป็นกรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

.....(ชื่อและตำแหน่ง).....เป็นกรรมการและเลขานุการ

.....(ชื่อและตำแหน่ง).....เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนด
ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535
ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่อง
ในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้
หรือกรณีที่มีการสอบสวนพาดพิงไปถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหรือแพทย์ประจำตำบลผู้อื่นหรือ

คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล
ผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานมาโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้สั่ง

(.....)

(.....(ตำแหน่ง).....)

- หมายเหตุ 1. การระบุชื่อและตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วย
เลขานุการ (ถ้ามี) ให้ระบุชื่อทั้งตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในทางบริหารและตำแหน่งในสายงาน
ตลอดจนระดับตำแหน่ง (ถ้ามี)
2. การระบุชื่อตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในทางบริหารและตำแหน่ง
ในสายงาน ตลอดจนระดับตำแหน่ง (ถ้ามี)
3. ในกรณีจำเป็นจะให้มิให้ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้
4. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ สว. 2

บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาตามข้อ 14

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้กล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่อง
ในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....

ที่...../.....เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหา ทราบดังนี้

.....(อธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าผู้ถูกกล่าวหา

ได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร).....

ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่า ในการสอบสวนนี้ผู้ถูกกล่าวหา
มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อกล่าวหา
ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

.....(ลายมือชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ทราบข้อกล่าวหาและได้รับบันทึกนี้

1 ฉบับ ไว้แล้ว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

- หมายเหตุ 1. ในกรณีที่เรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ต้องมีกรรมการสอบสวนร่วมแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึก ทั้งนี้ ให้ทำบันทึกตามแบบ สว. 2 นี้เป็น 2 ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา 1 ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน 1 ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย
2. ในกรณีที่ส่งบันทึกตามแบบ สว. 2 ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาให้กรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อในบันทึกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดและให้ทำบันทึกตามแบบ สว. 2 เป็น 3 ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน 1 ฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหา 2 ฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ 1 ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวน 1 ฉบับ
3. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการรับสารภาพว่าได้กระทำตามที่ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัยกรณีใดหรือหรือบกพร่องในความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งอย่างไรหากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพให้บันทึกคำรับสารภาพนั้นรวมทั้งเหตุผลการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
4. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

ตัวอย่าง

แบบ สว. 3

**บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน
ที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ 15**

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่อง
ในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....

ที่...../.....เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ได้แจ้งข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหา ทราบ

ตามบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาตามข้อ 14 ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเสร็จแล้วจึงแจ้ง
ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนี้

1. ข้อกล่าวหา

.....(ข้อกล่าวหาซึ่งปรากฏตามพยานหลักฐานที่ว่ากระทำความผิดวินัย ตามมาตราใด
หรือบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามมาตราใด อย่างไร).....

2. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

.....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่และการกระทำ
ที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา).....

.....(ลายมือชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้รับทราบข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและได้รับบันทึกนี้ 1 ฉบับไว้แล้ว เมื่อวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหา
(.....)

- หมายเหตุ 1. การประชุมเพื่อพิจารณาข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ 15 ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้
2. ในกรณีที่เรียกผู้ถูกกล่าวหาามาเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ทราบ ให้บันทึกตามแบบ สว. 3 นี้เป็น 2 ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา 1 ฉบับ เก็บไว้ในส่วนการสอบสวน 1 ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย
3. ในกรณีที่ส่งบันทึกตามแบบ สว. 3 ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ทำบันทึกตามแบบ สว. 3 นี้เป็น 3 ฉบับ เก็บไว้ในส่วนการสอบสวน 1 ฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหา 2 ฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ 1 ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในส่วนการสอบสวน 1 ฉบับ
4. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

ตัวอย่าง

แบบ สว. 4

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่อง
ในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

สอบสวนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ศาสนา.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง.....

(เรื่องที่กล่าวหา).....ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริงดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใด
เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเอง
แล้วขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและ
ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

- หมายเหตุ 1. ให้ใช้แบบ สว. 4 นี้ได้ทั้งการบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา ตามข้อ 14 วรรคสาม และวรรคสี่
ข้อ 15 วรรคสาม และข้อ 21
2. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้บันทึกถ้อยคำ
รับสารภาพ รวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
 3. การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวน
ทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อไว้บนบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย
 4. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบสวนหรือเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำ
ลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำและผู้รับรองให้ถ้อยคำ
 5. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

ตัวอย่าง

แบบ สว. 5

บันทึกถ้อยคำพยานของฝ่ายกล่าวหา/ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง/บกพร่อง ในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

สอบสวนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อพยาน).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
ศาสนา.....อาชีพ.....(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไรที่ใด
ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่งและสังกัดด้วย).....อยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....

คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในเรื่อง.....
(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่องในทาง
ความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ตามคำสั่ง.....
(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง) ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.....และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่ากรรมการสอบสวน
มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิด
ตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริงดังต่อไปนี้

.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ชูเชิญให้สัญญาหรือกระทำการใด
เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเอง
แล้วขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ).....พยาน
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อพยานผู้ให้ถ้อยคำ).....ได้ให้ถ้อยคำ
และลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

- หมายเหตุ 1. ให้ใช้แบบ สว.5 นี้ได้ทั้งการบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลอื่น ซึ่งมาให้ถ้อยคำเป็นพยาน
2. การสอบปากคำพยาน ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย
3. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบสวนหรือเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำและผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
4. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก

ตัวอย่าง

แบบ สว. 6

รายงานการสอบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหากระทำผิด
วินัยอย่างร้ายแรง/บกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง
เรียน(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน).....

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
เพื่อสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง/
บกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ในเรื่อง.....
.....(เรื่องที่กล่าวหา ถ้ากล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....นั้น

ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว เมื่อวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.....และคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว จึงขอเสนอรายงานการสอบสวนดังต่อไปนี้

1. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....(มีผู้ร้องเรียนหรือรายงานว่าอย่างไรในกรณี
ที่ได้มีการสอบสวนหรือสอบสวนได้ความประการใด ให้ระบุไว้ด้วย).....

2. คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาให้.....
.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหา ทราบแล้วโดย.....
(แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใดเมื่อใดอย่างไร และได้แจ้งโดยวิธีใด).....

3.(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหา ได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นว่า
.....(ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นว่าอย่างไรหรือไม่ได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นด้วยเหตุผลอย่างไร).....

4. คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วได้ความว่า
.....(อธิบายว่าได้ความอย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยาน
หลักฐานใดตามข้อ 22 หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใดตามข้อ 23 ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยาน
หลักฐานที่งดสอบสวนนั้นพร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย).....

5. คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหา ทราบตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....โดย.....(อธิบายวิธีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา).....

6. คณะกรรมการสอบสวนได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือขอให้อภัยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหา ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา/ให้อภัยคำ/นำสืบแก้ข้อกล่าวหาว่า.....(รายละเอียดเกี่ยวกับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือการให้อภัยคำ หรือการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาว่าอย่างไร และในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวเนื่องจากเหตุผลอย่างไร และได้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยอ้างพยานหลักฐาน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนตามคำขอของผู้ถูกกล่าวหาได้ความโดยสรุปว่าอย่างไร หรือไม่ ได้มีการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วยเหตุผลอย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใดตามข้อ 22 หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใดตามข้อ 23 ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดการสอบสวนนั้น พร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย และในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้อภัยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย).....

7. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติ เห็นว่า.....(สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน กำหนดประเด็นและวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา กับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิด เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และควรรับโทษสถานใด หรือบกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในกรณีใด ตามมาตราใดหรือไม่ อย่างไร).....

คณะกรรมการสอบสวนจึงขอเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

.....(ลายมือชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

เวลา

เวลา

หมายเหตุ 1. การประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ 30 ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้ หากกรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง ให้ความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวน

2. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

(ตัวอย่าง)

บันทึกว่ากล่าวตักเตือน (กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ)

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ด้วยนาย/นาง/นางสาว.....ตำแหน่ง.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ถูกกล่าวหาว่า.....(เรื่องที่ถูกล่าว่าหา).....

ตามการสอบสวนปรากฏว่าได้กระทำผิดวินัยฐาน.....ตามมาตรา.....

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 กรณี.....ซึ่งเป็นการกระทำผิดเล็กน้อย

โดยการสอบสวนยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานอันจะรับฟังเพื่อลงโทษได้และมีเหตุอันควรงดโทษ จึงงดโทษและ

ได้ทำการว่ากล่าวตักเตือน นาย/นาง/นางสาว.....ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยให้เอาใจใส่

ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย คำสั่งข้อบังคับและระเบียบแบบแผนเพื่อให้บังเกิดผลดีแก่ทาง

ราชการและระมัดระวัง ในด้านความประพฤติให้ดีขึ้น เพื่อมิให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้นอีกต่อไป

(ลงชื่อ).....ผู้ว่ากล่าวตักเตือน

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน

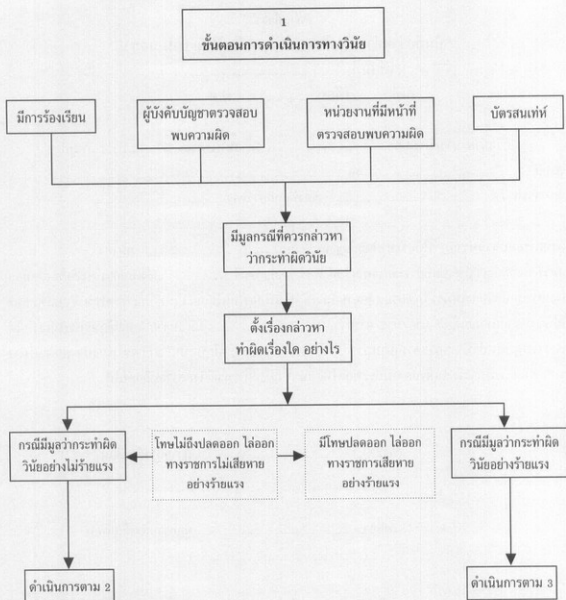
(.....)

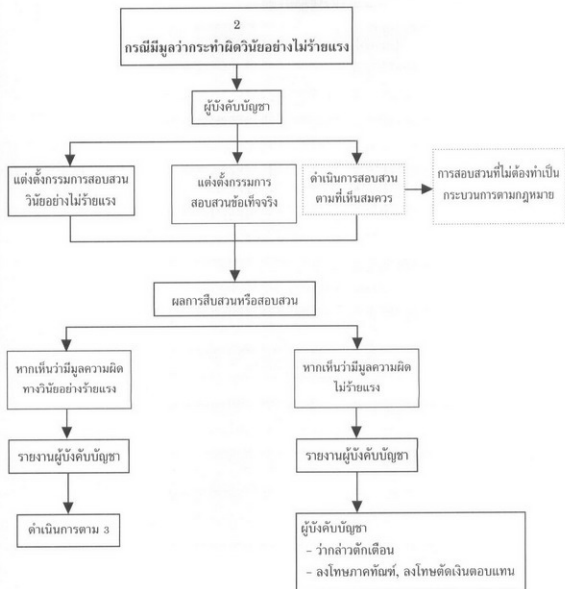
(ลงชื่อ).....พยาน

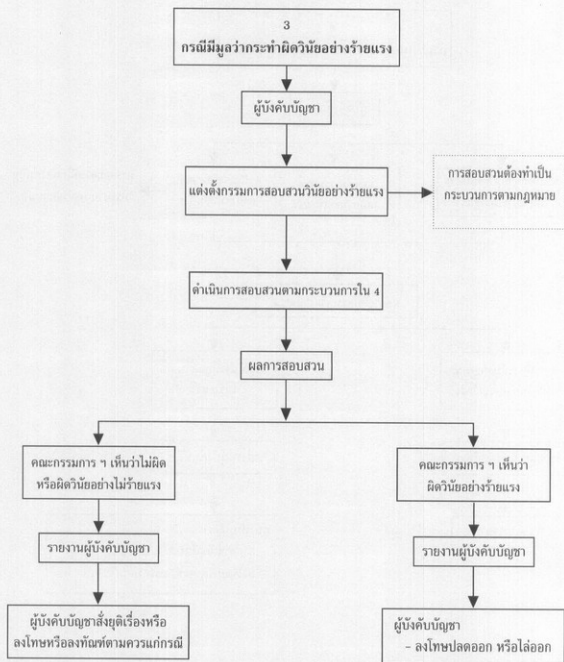
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....)

ที่ มท 0311.2/ว 2884

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

21 พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ และการดำเนินการทางวินัย
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0311.2 /ว 512 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542
3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0311.2/ว 3838 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2542

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้เคยแจ้งให้จังหวัดทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ได้ทราบและถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การประพฤติปฏิบัติตนตลอดจนการดำเนินการกรณี ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด นั้น

เนื่องจากในรอบปีงบประมาณ 2544 กรมการปกครองได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และรายงานเรื่องร้องทุกข์คำสั่งลงโทษไล่ หรือปลดออกจากตำแหน่ง และเรื่องอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง รวมจำนวน 500 เรื่อง แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ จำนวน 414 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติ และการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือพฤติการณ์การกระทำที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของชาติ เช่น ทูจริดเงิน และทรัพย์สินทางราชการ เรียกรับเงินจากราษฎรในการติดต่อราชการ แก้ไขปลอมแปลงเอกสารของทางราชการ เล่นการพนันหรือเป็นเจ้ามือสลากรับรวบ เกี่ยวกับยาเสพติดดูหมิ่นเหยียดหยาม ช่มชู้ ทำร้ายร่างกายราษฎร ไม่ดูแลเอาใจใส่ราษฎร เป็นต้น ซึ่งกรมการปกครองได้แจ้งให้จังหวัดต่าง ๆ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ทั้งหมดแล้ว

2. เรื่องร้องทุกข์คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดที่สั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออกจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จำนวน 57 เรื่อง

3. เรื่องอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุว่า บกพร่องในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง จำนวน 29 เรื่อง

ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ การดำเนินการทางวินัย และการสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ซึ่งไม่ใช่โทษทางวินัยของจังหวัดต่าง ๆ มีข้อที่น่าสังเกตว่ามีการดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบมติดະรัฐมนตรี และกฎหมายที่กำหนดไว้ มีผลกระทบทำให้มีการนำเอาข้อบกพร่องมาเป็นเหตุในการร้องทุกข์ หรืออุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งลงโทษ หรือคำสั่งให้ออกได้ ดังนี้

1. กรณีร้องเรียนกล่าวโทษ ที่มีการระบุชื่อผู้ร้องหรือเป็นลักษณะของบัตรสนเท่ห์ที่ระบุพยานหลักฐานที่ปรากฏชัดแจ้ง หรือมีพยานบุคคลที่แน่นอนในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงมีการเปิดเผยชื่อผู้ร้อง พยานหรือบุคคลที่ให้ข้อมูล และในการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบ ทำให้ไม่มีโอกาสโต้แย้งและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

2. กรณีกล่าวหาว่ามีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- 1) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยผู้สั่ง ได้สั่งไปโดยไม่มีอำนาจ
- 2) เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงไปแล้วได้มีการยกเลิกคำสั่งเดิมเพื่อเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน โดยใช้คำสั่งใหม่แทน
- 3) คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ทำการสอบสวนไม่เป็นไปตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) โดย

(1) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบ

(2) การบันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา และพยานบุคคล มีการแก้ไขหรือลบข้อความที่บันทึกไว้ หรือทำการสอบสวนพยานบุคคลในเวลาเดียวกันหลายคน และให้ลงชื่อในบันทึกฉบับเดียว

(3) นำเอาคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิด หรือต้องรับผิดในคดีเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบ และงดทำการสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับกล่าวหา

(4) งดทำการสอบสวนเมื่อผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกหรือครบวาระ

3. การลงโทษไม่เป็นไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น

1) คำสั่งลงโทษ ผู้สั่งได้สั่งไปโดยไม่มีอำนาจ เช่น ปลัดจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษโดยไม่มีการมอบอำนาจ

2) คำสั่งลงโทษให้มีผลย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง

3) ไม่มีการแจ้งสิทธิและระยะเวลาในการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่ง

4. การสั่งพักหน้าที่ไม่ถูกต้อง และให้มีผลย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง

5. การสั่งให้ผู้กลับบ้านออกจากตำแหน่งเพราะเหตุว่าบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถ ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งโดยไม่มีการสอบสวน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 และการดำเนินการทางวินัย การสั่งพักหน้าที่ การสั่งลงโทษและการสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ซึ่งไม่ใช่โทษทางวินัย เป็นไปโดยถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ และกฎหมายจึงได้แจ้งมาเพื่อให้ได้รับทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และเป็นการป้องกันการดำเนินการที่มีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นดังกล่าว เพื่อชักจูงแนวทาง และวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีร้องเรียนกล่าวโทษที่มีการระบุข้อผู้ร้อง หรือเป็นลักษณะของบัตรสนเท่ห์ที่ระบุพยานหลักฐานที่ปรากฏชัดแจ้งหรือมีพยานบุคคลที่แน่นอน

การดำเนินการมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 99 วรรคห้า ได้กำหนดไว้ว่า เรื่องที่มีการกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัย โดยที่ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานให้ผู้บังคับบัญชาวินิจฉัยการสอบสวน หรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะสั่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที ซึ่งในการสืบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ โดยให้ผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องร้องเรียนให้ถือเป็นความลับของทางราชการการดำเนินการสืบสวนให้ปกปิดชื่อผู้ร้อง และใช้ดุลพินิจสั่งการเพื่อคุ้มครองผู้ร้องพยานและบุคคลที่ให้อุปการะแล้วแจ้งให้ผู้ร้องทราบภายหลังการสืบสวน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนให้ทุกจังหวัดทราบและถือปฏิบัติแล้วตามหนังสือ ส่วนมาก ที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542

สำหรับการสอบสวนกรณีที่มีการกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 102 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการทวงวิธิการ ที่เห็นสมควร ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน หรือมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชา ทำการสอบสวนก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา เท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

2. กรณีที่มีการกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เป็นกระบวนการที่กฎหมายบังคับให้ต้องกระทำตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยาน หลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหา และต้องดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 61 ทวิ ได้กำหนดไว้ว่า วินัยและโทษผิดวินัยให้ใช้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยอนุโลม และพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 102 วรรคสาม ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเป็นผู้แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวน ซึ่งในบทบัญญัติของ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 30, 13 และ 46 ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล และมาตรา 17 กำหนดให้นายอำเภอ เป็นผู้แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทาวินัยอย่างร้ายแรงกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ได้แก่ ผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุ ดังกล่าวหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจหรือผู้รักษาราชการแทนและผู้รักษาราชการในตำแหน่งเท่านั้น สำหรับกรณี ที่มีผู้รับมอบอำนาจ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องระบุเรื่องที่ได้รับมอบอำนาจไว้ในคำสั่ง ดังกล่าวด้วย

สำหรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนในการจัดทำคำสั่งให้อำคำสั่งเดิม และระบุถึงสาเหตุ ที่ต้องเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน และรายชื่อบุคคล ตำแหน่งของผู้ที่จะเปลี่ยนแปลงและผู้ที่จะมา ทำหน้าที่แทน โดยจะไม่ใช่คำว่า “ยกเลิกคำสั่งเดิม” ซึ่งจะทำให้ไม่กระทบการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ข้อ 10 วรรคสอง

กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ได้กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนต้องทำตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังนี้

1) ต้องทำบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตามแบบ สว. 2 ของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ข้อ 14

2) ต้องทำบันทึกการแจ้ง และรับทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับทราบตามแบบ สว. 3 ของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ข้อ 15 และให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

3) การบันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา และพยานบุคคล กระทำได้คราวละหนึ่งคน ถ้าจะต้องมีการ แก้ไขข้อความที่บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีการขีดฆ่าหรือตอกเดิม และให้ผู้ร่วมสอบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อ กำกับไว้ทุกแห่ง และทุกหน้า เพื่อป้องกันการเพิ่มเติมข้อความตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ข้อ 21

4) ถ้าถือเอาคำพิพากษาเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวนพยาน หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย ตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2540) ข้อ 28

5) ถ้าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งในระหว่างทำการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวน ยังสามารถดำเนินการสอบสวนต่อไปได้เสมือนว่า ผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการเว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ตามมาตรา 106 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

3. อำนาจการลงโทษ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

การสั่งลงโทษผู้กระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องคำนึงถึงขั้นตอนในการดำเนินการก่อนการสั่งลงโทษ และอำนาจในการสั่งลงโทษต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ การสั่งลงโทษที่มีได้กระทำตามขั้นตอน และอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ย่อมไม่ขัดด้วยกฎหมาย คำสั่งลงโทษเช่นนั้น ไม่มีผลใช้บังคับ เช่น การสั่งลงโทษเกินอำนาจ ผู้ถูกสั่งลงโทษมิใช่ผู้ได้บังคับบัญชาหรือการสั่งลงโทษสถานหนักโดยไม่ตั้งกรรมการสอบสวน เว้นแต่จะเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งและตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 61 ทั่วไปกำหนดให้

- 1) ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจลงโทษได้ทุกสถาน
- 2) นายอำเภอมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน 5 % ได้ 1 เดือน ลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น
- 3) กำนัน มีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ ผู้ใหญ่บ้าน ได้

การสั่งลงโทษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 101 ได้กำหนดให้เป็นคำสั่ง ซึ่งต้องแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยกรณีใดมาตราใด และผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด ทั้งนี้ จะให้มีผลตั้งแต่เมื่อใด ต้องเป็นไปตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2539 และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2535

สำหรับคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก และคำสั่งให้ออกจากตำแหน่งซึ่งมิใช่โทษความผิดทางวินัยจะต้องมีการแจ้งสิทธิและระยะเวลาร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ โดยระบุไว้ในคำสั่ง ถ้าไม่มีการแจ้งจะทำให้ระยะเวลาขยายไปเป็นหนึ่งปี ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

4. การสั่งพักหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

การให้พักหน้าที่ คือการให้พ้นจากตำแหน่งระหว่างทำการสอบสวนพิจารณาทางวินัยหรือระหว่างถูกฟ้องคดีอาญา และงดเบิกจ่ายเงินเดือน หรือเงินอื่น ๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตลอดจนเงินช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ก่อนโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะไม่ให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อป้องกันมิให้เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา หรือมิให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการในประการอื่น และถ้าการสอบสวนพิจารณาได้เป็นความผิดร้ายกว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็จะได้สั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกตั้งแต่วันพักหน้าที่ได้ด้วย

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 61 ทั่วไป ได้กำหนดให้นายอำเภอสั่งพักหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ในสองกรณี คือ

- 1) ถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำผิดโดยประมาท
- 2) ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

การสั่งพักหน้าที่จะให้ผลตั้งแต่วันที่ใด ต้องเป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538)

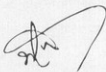
5. การสั่งให้ผู้ใหญ่บ้าน ออกจากตำแหน่งเพราะเหตุบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถ ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

พระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 14 (7) ได้กำหนดไว้ว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งได้ เมื่อได้ทำการสอบสวนแล้ว เห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง” การสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งกรณีดังกล่าวจะต้องทำการสอบสวนเสียก่อน ในการสอบสวนจะต้องดำเนินการให้ได้ความจริงและยุติธรรม โดยจะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

ทั้งนี้ ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินการที่มีการกล่าวหาว่า เป็นผู้ที่บกพร่องในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0311.2/ว 512 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0311.2 / ว 3838 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2542 โดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกิต กันชาบาล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน

โทร. 0-2221-9121, 0-2222-9888 ต่อ 203

โทรสาร 0-2221-1091-2 ต่อ 405

พระราชบัญญัติ

การพนัน

พุทธศักราช 2478

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2478)

น.อ. อาทิตย์ทิวภาภา ร.น.

เจ้าพระยาอมรราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 31 มกราคม พุทธศักราช 2478

เป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมและรวบรวมพระราชบัญญัติการพนันเสียใหม่
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478”

มาตรา 2¹ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473 และกฎหมาย
กฎ ข้อบังคับ ซึ่งมีความขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความในมาตรา 853, 854 และ 855
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 4 ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มี หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก.
ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่
ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้
บังคับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นอื่นใด
ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมา ซึ่งผลประโยชน์
แก่ผู้จัดโดยตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควร
และออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

ในการเล่นอันระบุไว้ในวรรค 2 ข้างต้นนั้นจะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาตให้จัดขึ้นหรือ
มีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

¹ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52/-/หน้า 1978/1 กุมภาพันธ์ 2478

การเล่นหมายเลข 5 ถึง 15 ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ นั้น จะให้รางวัลตราความเป็นเงินไม่ได้ และห้ามมิให้ผู้ใด รับรางวัลที่ไปไปแล้วกลับคืน หรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้น ในสถานงานหรือการเล่นหรือบริเวณ ต่อเนื่องในระหว่างมีงานหรือการเล่น

มาตรา 4 ทวิ^๓ ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดใหม่ เพื่อให้พนันกันได้เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

คำว่า “การเล่น” ในวรรคก่อน ให้หมายความรวมถึงตลอดถึงการขายและการทำนายด้วย

มาตรา 5 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กันให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีการเล่นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

มาตรา 6 ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะ หรือในงานนันทิยฤกษ์ หรือในที่สาธารณะสถาน

มาตรา 7 ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด

- (1) ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการเล่นพนันโดยชัดแจ้ง
- (2) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่งสลากกินรวบ และสวิป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่วันและเวลาที่จะออกด้วย
- (3) จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16

มาตรา 8 การจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้

มาตรา 9 สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่งสลากให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อนจึงนำออกจำหน่ายได้

ถ้ายังมิได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น

มาตรา 9 ทวิ^๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งที่ออกจำหน่ายตามมาตรา 9 และที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดในสลาก

มาตรา 9 ตี^๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ทรัพย์สินพนันกันซึ่งจับได้ในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมิได้เอาออกพนัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นนั้น ให้ศาลมีอำนาจริบได้ตามกฎหมายลักษณะอาญา

^๓มาตรา 4 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2485

^๔มาตรา 9 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนันพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505

^๕มาตรา 9 ตี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนันพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505

ประกาศหรือเอกสารอย่างใด ๆ อันมุ่งหมายให้เป็นการชักชวนผู้อื่นให้เข้าเล่นดังกล่าวไว้ในมาตรา 9 วรรค 2 นั้น ตำรวจหรือกรมการอำเภอจะยึดและทำลายเสียก็ได้ถ้าประกาศหรือเอกสารนั้นไว้ก็ได้ แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ต้องแจ้งให้ผู้รับทราบ ถ้าผู้รับมีข้อโต้แย้งว่าประกาศหรือเอกสารนั้นมิได้เกี่ยวกับการพนัน ผู้รับจะนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งจากเจ้าพนักงานไปรษณีย์ก็ได้ ถ้าผู้รับมิได้นำคดีไปฟ้องศาลก็ดี หรือเมื่อศาลสั่งให้การยึดนั้นก็ดี เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจทำลายประกาศหรือเอกสารที่ยึดไว้นั้นได้

แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะเปิดซองหรือห่อออกดูโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรานี้ไม่ได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายภายนอกแสดงว่า ในซองหรือในห่อนั้นมีสิ่งที่จะต้องรับและทำลายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 11 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 12⁵ ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้ว แต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือ การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป จนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่ง เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 13 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 4 อันว่าด้วยการรับกลับคืนหรือรับซื้อ หรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 8 มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50 บาท ขึ้นไปจนถึง 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ทวิ⁶ ผู้ใดกระทำความผิด ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดสามปีกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก

(1) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดครั้งหลังเป็นโทษจำคุกและปรับ ให้วางโทษหรือคุก

(2) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดครั้งหลังเป็นโทษจำคุกหรือปรับ ให้วางโทษทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 15⁷ นอกจากโทษที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิดให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จำยสินบนแก่ผู้นำจับด้วย และให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่นำจับทั้งหนึ่งขอจำนวนเงินค่าปรับด้วยอีกโทษหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบนดังกล่าวให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลาง ซึ่งศาลสั่งรับเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

⁵ มาตรา 12 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2504

⁶ มาตรา 14 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2485

⁷ มาตรา 15 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2490

มาตรา 16^{*} รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข 17 ในบัญชี ข. เสียภาษีไม่เกินกว่าร้อยละสิบแห่งยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย การเล่นหมายเลข 19 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดรายรับซึ่งหักรายจ่ายแล้ว และการเล่นหมายเลข 16 หมายเลข 18 และหมายเลข 20 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดราคาสลากซึ่งมีผู้รับซื้อก่อนหักรายจ่าย

รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต การเล่นหมายเลข 17 หมายเลข 18 และหมายเลข 19 ในบัญชี ข. เสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินร้อยละสองครั้ง เพื่อให้เป็นรายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่ที่เล่นการพนันตามใบอนุญาตโดยกำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

มาตรา 16 ทวิ^{*} ภาษีที่จะต้องเสียตามความในมาตรา 16 และเงินค่าธรรมเนียมตามความในมาตรา 17 นั้น ให้รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดตามสภาพแห่งท้องที่นั้นได้

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ตั้งเจ้าพนักงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติกำหนดเงินค่าธรรมเนียมกำหนดเงื่อนไขในการเล่นพนัน และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์

รัฐมนตรี

^{*}มาตรา 16 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2503

^{*}มาตรา 16 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2482

บัญชี ก.

1. หวย ก. ข.
2. ไปปิ่น
3. ไปกำ
4. ถั่ว
5. แปดเก้า
6. จับยี่เกี
7. ต่อแต้ม
8. เบี้ยโบก หรือคู่สี่ หรืออ้อโจ้ง
9. ไฟสามใบ
10. ไมสามอัน
11. ช้างงา หรือปือก
12. ไม้ดำ ไม้แดง หรือปลาตำปลาแดง หรืออีดำอีแดง
13. อีโปงครอบ
14. กำตัด
15. ไม้หมุน หรือล้อหมุนทุก ๆ อย่าง
16. หัวโตหรือทายภาพ
17. การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ เช่น เอามัดหรือหนามผูก หรือวางยาเบื่อเมาให้สัตว์
ชนหรือต่อสู้กัน หรือสูมไฟบนหลังเต่าให้วิ่งแข่งกัน หรือการเล่นอื่นๆ ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์
อันมีลักษณะคล้ายกับที่ว่ามานี้
18. บิลเสียดู ตีผี
19. โยนจิ้ม
20. สี่เหลงลัก
21. ซลุกซลัก
22. น้ำเต้าทุก ๆ อย่าง
23. ไฮโลว์
24. อิก้อย
25. ปั้นแปะ
26. อีโปงซัด
27. บาการา (เพิ่มเติมโดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2503 ฯลฯ)
28. สล็อตแมทชีน

บัญชี ข.

1. การเล่นต่างๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกัน เช่น ชนโค ชนไก่ กัดปลา แข่งม้า ฯลฯ นอกจากที่กล่าวไว้ในหมายเลข 17 แห่งบัญชี ก.
2. วังวัวคน
3. ชกมวย มวยปล้ำ
4. แข่งเรือพุง แข่งเรือล้อ
5. ชีรูป
6. โยนห่วง
7. โยนสตาจค์หรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่างๆ
8. ตกเบ็ด
9. จับสลากโดยวิธีใด ๆ
10. ยิงเป้า
11. ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ
12. เตะข้ามด่าน
13. หมากแก้ว
14. หมากหัวแดง
15. ปิงโก
16. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง
17. โตแด้ไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
18. สวิป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
19. บู้กเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
20. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวิป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทยแต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดนั้น
21. โพนกกระจอก ไฟต่อแต้ม ไฟต่างๆ
22. ตวด
23. บิลเลียด
24. ช้องอ้อย
25. สะบ้าทอย
26. สะบ้าชุด (เพิ่มขึ้นโดยข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2503 ถูกยกเลิกใช้ข้อความใหม่แทนโดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2503)
27. ฟุตบอลโต๊ะ
28. เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้าจักรกลหรือสปริง ตีต ยิง หรือโยนวัตถุใด ๆ ในภาชนะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใด ๆ (เพิ่มขึ้นโดยมีข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2504 ถูกยกเลิกแล้วใช้ข้อความใหม่แทนโดยข้อ 2 แห่งกฎกระทรวง (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2530)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 17 (พุทธศักราช 2503)

ออกตามความในพระราชบัญญัติ การพนัน

พุทธศักราช 2478¹

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2503 และ มาตรา 16 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2482 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ไหยกเล็ก

- (1) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
- (2) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 4 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 2)
- (3) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 3)
- (4) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 4)
- (5) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 5)
- (6) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 และพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 6)
- (7) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 7)
- (8) กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 8)
- (9) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 9) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
- (10) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 10) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
- (11) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 11) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
- (12) กฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 12) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
- (13) กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พุทธศักราช 2490) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

(14) กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พุทธศักราช 2492) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

(15) กฎกระทรวง ฉบับที่ 15 (พุทธศักราช 2493) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

(16) กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พุทธศักราช 2503) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

ข้อ 2 ให้เพิ่มเติมการเล่นต่อไปนี้เป็นการเล่นในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
บาคาร่า

ข้อ 3 ให้เพิ่มเติมการเล่นต่อไปนี้เป็นการเล่นในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478
ส่น้ำทอย
ส่น้ำชุด

¹ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 77/ตอนที่ 66/หน้า 551/9 สิงหาคม 2503

ข้อ 4 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเล่นการพนัน ตามบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติ และใบอนุญาตจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามมาตรา 8

(1) นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรประจำท้องที่ซึ่งดำรงตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป สำหรับจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี

(2) นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

ก. การพนันต่อไปนี้ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตได้

(1) แข่งม้าหรือแข่งสัตว์อื่น ซึ่งไม่มีการเล่นโตเตโลเซเตอร์ สวีป หรือ บุกเมกิง รวมอยู่ด้วย

(2) วิ่งวัวคน ซึ่งไม่มีการเล่นโตเตโลเซเตอร์ สวีป หรือบุกเมกิง รวมอยู่ด้วย

(3) โพนกระจอก ไพ่ต่อแต้ม และไพ่ต่าง ๆ เว้นแต่ไพ่โป๊กเกอร์ ไพ่เห

(4) ดวด

(5) ซ่องอ้อย

(6) สะบ้าทอย

(7) สะบ้าชุด

ข. การพนันต่อไปนี้ ให้ออกใบอนุญาตได้ เมื่อผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ ได้ส่งอนุมัติให้ออกได้แล้ว
(ก) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี (ข) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

(1) ให้สัตว์ต่อสู้กัน

(2) ชกมวย มวยปล้ำ

(3) ไพ่โป๊กเกอร์ ไพ่เห

(4) บิลเลียด

(5) การจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ
ค. การพนันต่อไปนี้ ให้ออกใบอนุญาตได้เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ส่งอนุมัติให้ออกได้แล้ว

(1) แข่งเรือฟอง แข่งเรือล้อ

(2) ชีวรูป

(3) โยนห่วง

(4) โยนสตาจค์หรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ

(5) ตกเบ็ด

(6) จับสลากโดยวิธีใด ๆ

(7) ยิงเป้า

(8) ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ

(9) เต้าข้ามด่าน

(10) หมากแกว

(11) หมากหัวแดง

(12) บิงโก

(13) สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

(14) แข่งม้าหรือแข่งสัตว์อื่น ซึ่งมีการเล่นโตเตโลเซเตอร์ สวีป หรือบุกเมกิง รวมอยู่ด้วย

(15) วังวิวน ซึ่งมีการเล่นโตแดไลเซเตอร์สวีป หรือปักเมกิง รวมอยู่ด้วย

(16) โตแดไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

(17) สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

(18) ปักเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

(19) ชายสลาकिनแบ่ง สลาकिनรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้น โดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

ข้อ 5 กำหนดอายุใบอนุญาตให้เล่นการพนันตามบัญชี ข. ต้องไม่เกินจำนวนวัน และต้องอยู่ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(ก) การพนันต่อไปนี้ต้องไม่เกินหนึ่งวันและให้เล่นได้ภายในกำหนดเวลา

การพนัน	กำหนดเวลา
1. การเล่นต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกัน ซึ่งไม่มีการเล่นโตแดไลเซเตอร์ สวีป หรือปักเมกิงรวมอยู่ด้วย	7 ถึง 19 นาฬิกา
2. วังวิวน	7 ถึง 19 นาฬิกา
3. แข่งเรือฟ่ง แข่งเรือล้อ	7 ถึง 19 นาฬิกา
4. ซ้องฮ้อย	7 ถึง 19 นาฬิกา
5. ชกมวย มวยปล้ำ	12 ถึง 24 นาฬิกา
6. ชีวูป	7 ถึง 24 นาฬิกา
7. โยนห่วง	7 ถึง 24 นาฬิกา
8. โยนสตาจหรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ	7 ถึง 24 นาฬิกา
9. ตกเบ็ด	7 ถึง 24 นาฬิกา
10. จับสลาकिनโดยวิธีใด ๆ	7 ถึง 24 นาฬิกา
11. ยิงเป้า	7 ถึง 24 นาฬิกา
12. ปาหน้าคน ปาส์ต หรือสิ่งใด ๆ	7 ถึง 24 นาฬิกา
13. เต้าข้ามด่าน	7 ถึง 24 นาฬิกา
14. หมากแกว	7 ถึง 24 นาฬิกา
15. หมากหัวแดง	7 ถึง 24 นาฬิกา
16. บิงโก	7 ถึง 24 นาฬิกา
17. สะบ้าทอย	7 ถึง 24 นาฬิกา
18. สะบ้าชุด	7 ถึง 24 นาฬิกา
19. การเล่นต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกันซึ่งมีการเล่นโตแดไลเซเตอร์รวมอยู่ด้วย	12 ถึง 20 นาฬิกา
20. โตแดไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง	12 ถึง 20 นาฬิกา
21. ปักเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง	12 ถึง 20 นาฬิกา
22. โพนกระจอก ไฟต๋อแต้ม ไฟต่าง ๆ	วันอาทิตย์ 12 ถึง 24 นาฬิกา วันอื่น 18 ถึง 24 นาฬิกา
23. ควด	วันอาทิตย์ 12 ถึง 24 นาฬิกา วันอื่น 18 ถึง 24 นาฬิกา

(ข) การพนันต่อไปนี้ต้องไม่เกินจำนวนวัน นับจากวันออกใบอนุญาตถึงวันออกสลาก ถ้ากำหนดการออกสลากไว้หลายคราวจนถึงเวลาออกสลากครั้งสุดท้าย และการออกสลากคราวเดียวหรือหลายคราวนั้น ถ้าทำในประเทศไทยต้องอยู่ภายในเวลา 7 ถึง 24 นาฬิกา ในวันที่กำหนดไว้

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

2. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

(ค) บิลเลียด ต้องไม่เกินหนึ่งเดือนนับจากวันออกใบอนุญาต และให้เล่นได้ภายใน เวลา 17 ถึง 23 นาฬิกา

ข้อ 6 กำหนดอายุใบอนุญาตการจัดให้มีการแกมพุกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพให้นับแต่วันที่เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต จนถึงวันที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนดให้ตามที่เห็นสมควร และการเสี่ยงโชคแต่ละคราวต้องอยู่ ภายในเวลา 7 ถึง 24 นาฬิกา แห่งวันที่กำหนดไว้

ข้อ 7 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ให้ออกใบอนุญาตให้เล่นได้เฉพาะในงานรื่นเริงสาธารณะหรืองานนักขัตฤกษ์หรือในโอกาสพิเศษอื่นเท่านั้น

1. ชีวรูป
2. โยนห่วง
3. โยนสตาจหรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ
4. ตกเบ็ด
5. จับสลากโดยวิธีใด ๆ
6. ยิงเป้า
7. ปาหน้าคนปาสัตว์หรือสิ่งใด ๆ
8. เตะข้ามด่าน
9. หมากแกว
10. หมากหัวแดง
11. บิงโก

ข้อ 8 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำรายงานจำนวนยอดเงินรายรับและรายจ่ายในวันหนึ่ง ๆ ขึ้นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตในวันรุ่งขึ้นทุกวัน

1. โตเตลเลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. บูกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ 9 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเรียกร้องผู้รับใบอนุญาตต้องยื่นบัญชีรายการแสดงเงินยอดราคาสลากซึ่งมีผู้รับซื้อ

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

ข้อ 10 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้ทราบสถานที่ วันและเวลาที่จะออกสลากอย่างน้อยสัปดาห์ก่อนวันออกสลาก และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้หลักฐานไว้เป็นสำคัญว่าได้รับแจ้งความนั้นแล้ว

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

2. สรีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ 11 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำบัญชีการจำหน่าย และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต มีอำนาจตรวจบัญชีนั้นได้

1. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

2. โตเตไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. สรีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. บุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

5. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสรีปซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดขึ้น

ข้อ 12 ให้กำหนดภาษีตามมาตรา 16 วรรค 1 และ มาตรา 16 ทวิ ดังต่อไปนี้

(1) ผู้รับใบอนุญาตการเล่นโตเตไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง เสียภาษีดังนี้

(ก) ในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี	ร้อยละ 10	} แห่งยอดรายรับ ก่อนหักรายจ่าย
(ข) ในจังหวัดอื่น	ร้อยละ 5	

(2) ผู้รับใบอนุญาตเล่นบุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง เสียภาษีดังนี้

(ก) ในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี	ร้อยละ 10	} แห่งยอดรายรับ ซึ่งหักรายจ่ายแล้ว
(ข) ในจังหวัดอื่น	ร้อยละ 5	

(3) ผู้รับใบอนุญาตการเล่นสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง สรีป หรือขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสรีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศนั้น เสียภาษีดังนี้

(ก) ในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี	ร้อยละ 10	} แห่งยอดราคาสลาก ซึ่งมีผู้รับซื้อ ก่อนหักรายจ่าย
(ข) ในจังหวัดอื่น	ร้อยละ 5	

นอกจากภาษีดังกล่าวแล้วให้ผู้รับใบอนุญาตเสียภาษีเพิ่มขึ้นตามมาตรา 16 วรรค 2 อีกร้อยละสองครึ่ง แห่งยอดที่ต้องเสีย เพื่อเป็นรายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่ที่เล่นการพนันตามใบอนุญาต

ข้อ 13 การพนันตามบัญชี ข. ดังต่อไปนี้ให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

(1) ไพ่บริดจ์ ซึ่งเล่นในสมาคมระหว่างสมาชิกหรือบุคคลที่สมาคมอนุญาต หรือเล่นในบ้านระหว่างญาติมิตร โดยสมาคมผู้จัดให้มีการเล่นหรือเจ้าบ้านแล้วแต่กรณี มิได้เรียกเก็บ หรือรับผลประโยชน์ในทางตรงหรือทางอ้อมจากการเล่นนั้น

(2) บิลเลียด เพื่อความรื่นเริงในสมาคม โดยสมาคมเก็บค่าเกมตามสมควรหรือในเคหสถาน โดยผู้จัดให้มีการเล่นหรือเจ้าบ้าน แล้วแต่กรณี มิได้เรียกเก็บหรือรับผลประโยชน์ในทางตรงหรือทางอ้อมจากการเล่นนั้น

(3) รังวู้คน ซึ่งไม่มีการเล่นโตเตลเซเตอร์ สวีปหรือบูกเมกิง รวมอยู่ด้วย ชกมวย มวยปล้ำ ซึ่งกรมพลศึกษาหรือแผนกศึกษาธิการในส่วนภูมิภาคจัดให้มีขึ้นระหว่างนักเรียน

ข้อ 14 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต อาจผ่อนผันการอนุญาตให้ผิดไปจากลักษณะ ข้อจำกัด หรือเงื่อนไขที่กำหนดหลังใบอนุญาตได้ แต่เฉพาะเมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยแล้ว

ข้อ 15 ผู้ใดประสงค์จะจัดให้มีการเล่นการพนันตามบัญชี ข. หรือการจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตาม มาตรา 8 ให้ทำคำขอตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ ยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประจำท้องที่

ข้อ 16 ภายใต้งบข้อ 19 ใบอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นการพนันตามบัญชี ข. และใบอนุญาตจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตาม มาตรา 8 ให้ใช้แบบพิมพ์ตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 17 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้เล่นการพนันตามบัญชี ข. ให้กำหนด ดังนี้

การพนัน	ค่าธรรมเนียม		
1. การเล่นต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกัน			
(ก) ชนโค กระบือ แพะ แกะ	วันละ	200	บาท
(ข) ให้สัตว์อื่นนอกจาก โค กระบือ แพะ แกะ ต่อสู้กัน	วันละ	100	บาท
(ค) แข่งม้า ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	เที่ยวละ	100	บาท
ในจังหวัดอื่น	เที่ยวละ	10	บาท
(ง) แข่งสัตว์อื่นนอกจากม้า	เที่ยวละ	10	บาท
2. รังวู้คน	วันละ	50	บาท
3. ชกมวย มวยปล้ำ	วันละ	20	บาท
4. แข่งเรือพุง แข่งเรือล้อ	วันละ	50	บาท
5. ชีรูป	วงหนึ่ง	วันละ	100 บาท
6. โยนห่วง	วงหนึ่ง	วันละ	50 บาท
7. โยนสวาคหรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ	วงหนึ่ง	วันละ	100 บาท
8. ตกเบ็ด	วงหนึ่ง	วันละ	200 บาท
9. จับสลากโดยวิธีใด ๆ	วงหนึ่ง	วันละ	100 บาท
10. ยิงเป้า	วงหนึ่ง	วันละ	50 บาท
11. ปาหมากคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ	วงหนึ่ง	วันละ	50 บาท
12. เต้าข้ามด่าน	วงหนึ่ง	วันละ	200 บาท
13. หมากแก้ว	วงหนึ่ง	วันละ	100 บาท
14. หมากหัวแดง	วงหนึ่ง	วันละ	100 บาท
15. บิงโก	วงหนึ่ง	วันละ	200 บาท

การพนัน	ค่าธรรมเนียม
16. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง	ครั้งละ 1,000 บาท
17. โตแตโลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	วงหนึ่ง วันละ 2,000 บาท
ในจังหวัดอื่น	วงหนึ่ง วันละ 200 บาท
18. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง	ครั้งละ 200 บาท
19. บุกเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง	วงหนึ่ง วันละ 1,000 บาท
20. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วย ของประเทศที่จัดนั้น	ครั้งละ 200 บาท
21. ไฟ้	
(ก) ไฟ้กกระจอก	วงหนึ่ง วันละ 300 บาท
(ข) ไฟ้ปิกเกอร์ ไฟ้เผ	วงหนึ่ง วันละ 1,000 บาท
(ค) ไฟ้ผ่องเงิน ไฟ้ซีเช็ก	วงหนึ่ง วันละ 200 บาท
(ง) ไฟ้อื่น ๆ	วงหนึ่ง วันละ 50 บาท
22. ควด	ถ้าเล่นระหว่างญาติมิตรในเคหะ สถานอันมิใช่ร้านค้าและมีใช้การเล่น ประจำ วงหนึ่ง วันละ 25 บาท
23. บิลเลียด	วงหนึ่ง วันละ 50 บาท
24. ช็องอ้อย	โต๊ะหนึ่ง เดือนละ 100 บาท
25. สะบ้าทอย	วงหนึ่ง วันละ 50 บาท
26. สะบ้าซูด	วงหนึ่ง วันละ 10 บาท
	วงหนึ่ง วันละ 10 บาท

ข้อ 18 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพให้กำหนด ดังนี้

กำหนดอายุใบอนุญาต	ค่าธรรมเนียม
1 วัน	100 บาท
ไม่เกิน 7 วัน	200 บาท
ไม่เกิน 1 เดือน	500 บาท
ไม่เกิน 6 เดือน	2,000 บาท
ไม่เกิน 1 ปี	3,000 บาท

ข้อ 19 บรรดาแบบพิมพ์คำร้องขออนุญาตจัดให้มีการเล่นการพนันและใบอนุญาต ให้จัดให้มีการเล่นการพนันตามบัญชี ข.ตามแบบที่แนบท้าย กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2490) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การพนัน พ.ศ. 2478 เมื่อได้แก้ไขให้เป็นไป ตามกฎกระทรวง ให้คงใช้ได้ต่อไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2503

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2503

(ลงชื่อ) พลเอก ป.จารุเสถียร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่ น.ว. 208/2496

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

3 กันยายน 2496

เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม)

อนุสนธิหนังสือ ที่ น.ว. 300/2495 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2495 แจ่มมติคณะรัฐมนตรีให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ กวดขันวินัยข้าราชการในเรื่องการเสพสุราและเล่นการพนันโดยเคร่งครัดความแจ่มอยู่แล้วนั้น โดยมีมติคณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้ ก.พ. พิจารณาหาทางวางระเบียบ หรือข้อบังคับให้ข้าราชการ เลิกเล่นการพนันและเสพสุราด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่ง บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเสนอแนวทางลงโทษข้าราชการ เล่นการพนัน และข้าราชการเสพสุรา มาดังต่อไปนี้

ก. เล่นการพนัน

1. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

2. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

(ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาตถ้าผู้เล่นนั้นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือ เป็นครูหรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษตามเกณฑ์ในข้อ 1 ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นให้พิจารณาลงโทษตามควร แก่กรณี

(ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ 1 ก็ได้ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นผิดต่อเมื่อปรากฏ ผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการและให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หน้าที่ราชการ ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ข้าราชการผู้ใดเสพหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษ สอดหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เช่น

1. เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
2. เมาสุราเสียราชการ
3. เมาสุราในที่ชุมนุมจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ